

COL·LABORACIÓ

La mentida

JOSEP VALLVERDÚ

DETOT el garbuix social i econòmic que estem vivint i viurem per molt de temps, el més desagradable és l'entronització de la mentida. Qui fa declaracions des del poder menteix quan en té ganes, quan li convé per una tàctica momentània, quan vol sortir d'una situació incòmoda. Tant li fa si un fil de consciència li adverteix que mentir és mala cosa, que és contrari a l'ètica, o que fins i tot la mentida se li girarà en contra; ell, el magnat, el

polític, està instal·lat en el còmode recurs de la mentida. Potser s'adona que és pueril aquell recurs, però hi acut com un naufrag a un tronc. Tan avall hem arribat. I la mentida persistent acaba creant desolació.

Un cop tenen el poder, que els ha atorgat la ciutadania votant, ells comencen a exposar programes: diuen que faran quelcom i després allò es queda per fer; o que mai de la vida no faran tal altra cosa i l'endemà ja l'han realitzada. I

tan frescos. Tan frescos perquè ells amb ells s'ajuden i fan esqueneta: el financer diu al polític "menteix i jo t'ajudaré", el polític diu al gran banquer "menteix i tindràs accés a aquell projecte", i tots obceixen tots en aquest camp. Així, la successió de mentides arriba a construir un formiguer gegant com el dels tèrmits, ple de laberints interiors.

Fa l'efecte que ja estem arribant al punt que tots ells han agafat gust a la mentida. Potser el financer sembla un xic menys agosarat a l'hora de mentir, perquè la cobdícia seva s'encomana al client, i aquest viu dins l'engany fent esforços, al capdavant balders,

per convèncer-se que ell no és l'enganyat.

El poble, ara, desvetllat i dempeus davant de tant abús, protesta, en part per coses concretes i en part perquè ha copat l'atmosfera de falsedat i de barra insolent que domina bona part de l'escena. Però les protestes del poble han tingut poc efecte sobre el colossal entramat de mentides amb què s'ha embolicat el món d'ara.

No desconfiem, però: encara és possible que la resistència dels de baix a ser constantment humiliats pels de dalt arribi a crear un clima exasperat que obligui a una remodelació. Remodelació de què? De la societat. Fàcil de dir, però

extremament ardu de fer. Tal vegada hi deixin la pell successives generacions, encara. Potser es produirà el miracle que els polítics amb intel·ligència moral, que n'hi ha, arribin a imposar-se pacíficament als indecents i corruptes, i aleshores es produeixi el noment desitjat: que la mà estesa del governant estigui al servei del ciutadà, del ciutadà del món sense distincions. I que aquest recuperi la fe en quelcom just, encara possible. Deia Martin Luther King: "Moltes persones han deixat que el temor transformés l'alba de l'amor i de la pau en el crepuscle de la depressió interior." No hi caiguem.